

Vreedzaam

Blok 2

We lossen ruzies zelf op

Gespecialiseerd Onderwijs ZML - deel 3

Les 2.2

Afkoelen

Doel Blok 2

Leerlingen leren hoe ze ruzies constructief kunnen oplossen.

Leskern

De leerlingen concretiseren een vorm van 'rustig worden' door een afkoelplek in te richten.
Concreet: De leerlingen benoemen attributen die ze in de afkoelplek willen.

Woorden

conflict, ruzie, afkoelplek

Materialen

- Pictogrammen BOOS, CONFLICT, RUZIE, RUSTIG
- Handpoppen, eventueel Aap en Tijger

Vorbereiding

- Verzamel objecten waarvan u vermoedt dat leerlingen die zullen kiezen voor de inrichting van een afkoelplek (knuffels, boekjes, puzzels).
- Bereid het rollenspel goed voor.

Agenda

- ▶ Binnenkomer
- ▶ Wat gaan we doen en leren?
- ▶ Afkoelen en afkoelplek
- ▶ Wat hebben we gedaan en geleerd?
- ▶ Afsluiter

▶ Binnenkomer

COOL!

Herhaal de afsluiter van les 2.1.

Vraag de leerlingen of ze inmiddels nog meer manieren weten om weer rustig te worden en speel die uit.

▶ Wat gaan we doen en leren?

Haal voorafgaand aan het doornemen van de les kort terug wat de vorige les aan de orde is geweest; benadruk het verschil tussen conflict en ruzie en laat een paar voorbeelden (die afgelopen week aan het eind van de dag zijn uitgespeeld) benoemen. Geef ruimte voor reacties van de leerlingen. Kondig aan dat er vandaag extra aandacht is voor rustig worden (afkoelen) en dat we op zoek gaan naar een geschikt plekje in de klas om weer rustig te worden als we boos (geweest) zijn.

► Afkoelen en afkoelplek

Speel een rollenspel met handpoppen (zelf uitgezocht of zelfgemaakt, poppenkastpoppen of als leerlingen daarom vragen met Aap en Tijger uit voorgaande leerjaren) of met een collega. Volg voor het spel ongeveer de volgende opbouw:

- Vertel de leerlingen dat u een toneelstukje gaat spelen. Speel een situatie uit waarbij de handpoppen of u en uw collega in een conflict terechtkomen waar ruzie van dreigt te komen.

Vraag de leerlingen om op een goed moment spontaan 'Stop! Hou op!' te roepen om ruzie te voorkomen. Stop op dat moment het spel en laat de beide partijen de leerlingen bedanken voor hun signaal. Laat ze vertellen dat ze geen ruzie willen maken, maar nog wel heel erg boos zijn. Laat ze aan de leerlingen vragen wat ze moeten doen om weer rustig te worden. Geef opstekers aan de leerlingen voor hun goede ideeën.

Laat de spelers vervolgens vertellen dat ze een rustig plekje in de klas gaan zoeken om met de ideeën van de leerlingen rustig te worden. (Dan verdwijnen ze 'uit beeld'.)

- Vraag de leerlingen of ze thuis ook een plekje hebben waar ze weer rustig worden als ze boos zijn. Vraag voorbeelden en vraag naar waarom die plek zo fijn is en wat ze daar dan doen (even op zichzelf zijn, afleiding zoeken, knuffel, boekjes lezen). Zijn er leerlingen die hetzelfde doen? Geef leerlingen gelegenheid om te reageren en betrek zo veel mogelijk leerlingen (ook leerroute 2) bij de discussie.
- Introduceer het idee van zo'n plek in de klas om rustig te worden: een afkoelplek waar je naartoe kunt als je onrustig of boos of heel verdrietig bent.

Denk samen met de leerlingen na over wat er dan in zo'n afkoelplek aanwezig zou moeten zijn, qua 'meubilair' en attributen (zitzak of makkelijke stoel, een klein kastje voor puzzels of boekjes, knuffels, een fles water). Geef opstekers voor goede ideeën en maak een lijstje van die ideeën. Vraag aanvullend naar het 'draagvlak' voor de door u (in de voorbereiding) bedachte attributen en vul het lijstje aan.

► Wat hebben we gedaan en geleerd?

Bespreek de les na in de kring. Sluit af met een samenvatting door de leerlingen te vragen naar de attributen die ze tijdens de les genoemd of gehoord hebben. Schrijf mee op het bord, zodat het lijstje voor hen zichtbaar wordt en vertel dat u de komende week met hun hulp gaat werken aan de afkoelplek en dat u ook gaat nadenken over de 'spelregels' van de afkoelplek en dat u wilt dat de leerlingen dat ook gaan doen.

► Afsluiter

Kies een passende afsluiter uit de lijst of herhaal de binnenkoper.

Vervolgactiviteiten

Afkoelplek

Neem een week de tijd om een afkoelplek in te richten. Stem af met collega's die hetzelfde doen. Regel attributen en betrek de leerlingen erbij, wellicht nemen ze iets van thuis mee dat op school mag blijven.

Als de afkoelplek 'af' is, moeten er 'spelregels' komen. Het doel van de plek moet voorlopig benadrukt worden: het is geen 'escape' uit de lessen, maar een plek om emoties en gedrag te reguleren.

Betrek zo mogelijk uw leerlingen bij het opstellen van de spelregels op de wijze die u bij het opstellen van de groepsposter ('Onze afspraken') bij Blok 1 gehanteerd heeft. Voorlopig is belangrijk:

- één leerling tegelijk in de afkoelplek
- gebruik op eigen initiatief van de leerling, maar met toestemming van de lesgever
- maximale tijd: ... minuten

Ouders

Informeer de ouders via een voor uw school gebruikelijk kanaal.